

Lietuvos Respublikos odontologų rūmai praėjusį penktadienį Panevėžio miesto savivaldybėje surengtu tarybos posėdžiu pradėjo išvažiuojamųjų posėdžių ciklą regionuose. Dalyvauti pirmajame posėdyje pakviesti ir Panevėžio teritorinės ligonių kasos (Panevėžio TLK) atstovai. Įstaigos Administravimo skyriaus vedėja Asta Levickienė Odontologų rūmų nariams, Panevėžio ir Utenos gydymo įstaigų odontologams, politikams ir kt. pristatė dantų protezavimo paslaugų išlaidų kompensavimo iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto (PSDF) aktualijas. Pagrindinė išsakyta problema - labai ilgos dantų protezavimo eilės Panevėžio mieste.

A. Levickienė atkreipė susirinkusiųjų dėmesį, kad Panevėžio TLK 2005 m. iš Panevėžio miesto savivaldybės perėmė išskirtinai ilgą, palyginus su kitomis savivaldybėmis, dantų protezavimo eilę. Joje buvo 2 402 asmenys. Ši eilė vis ilgėjo ir 2016 m. pabaigoje Panevėžio mieste laukiančiųjų PSDF biudžeto lėšomis apmokamo dantų protezavimo buvo 10 546 asmenys. Situacija, pasak Administravimo skyriaus vedėjos, susidarė tokia, kad, jei eilė judės taip, kaip iki šiol, šiuo metu į Panevėžio miesto savivaldybės dantų protezavimo sąrašą įrašyti asmenys dantų protezavimo paslaugos lauks apie 12,5 metų.

Panevėžio TLK direktoriaus įsakymu sudarius darbo grupę, 2017 m. pradžioje buvo atlikta Panevėžio miesto savivaldybės gyventojų, laukiančiųjų dantų protezavimo, eilės analizė, nustatytos jos susidarymo priežastys, numatyti galimi sprendimai eilei mažinti. Jie pateikti Valstybinei ligonių kasai prie Sveikatos apsaugos ministerijos ir Panevėžio miesto savivaldybei. Į darbo grupę įtraukti Panevėžio miesto poliklinikos Odontologijos skyriaus, UAB „Panevėžio odontologai“ ir Panevėžio TLK atstovai.

Pasak A. Levickienės, analizė parodė, kad dantų protezavimo sąraše nėra nei mirusių, nei pasikartojančių asmenų pavardžių, bet Panevėžyje yra didesnis potencialių dantų protezavimo paslaugų gavėjų – pensininkų, neįgalių asmenų skaičius, o į tai, skiriant lėšas dantims protezuoti, neatsižvelgiama.

Dar viena eilės ilgumo priežastis – Panevėžio odontologai neužtikrina, kad pažymos apie teisę į dantų protezavimą būtų išduodamos tik tiems asmenims, kuriems tikrai reikalingas dantų protezavimas. Tarkime, iki 2016 m. lapkričio 1 d., kol buvo galima be jokių apribojimų asmenis įtraukti pakartotinai į eilę, pažymas gaudavo ir į eilę įsirašydavo nemažai tų, kuriems dantų protezavimas dar nereikalingas. Priejus eilei, šie asmenys prašo paslaugą atidėti.

Administravimo skyriaus vedėja pastebi, kad nuo 2014 m. iki 2016 m. laukiančiųjų dantų protezavimo eilės didėja visuose Panevėžio ir Utenos apskričių rajonuose. Taip pat didėja

Ilgos dantų protezavimo eilės nagrinėtos kartu su Odontologų rūmais

PSDF lėšos, skiriamos dantims protezuoti: nuo 2014 iki 2017 m. jos padidėjo dvigubai. Deja, didėja ir vaikų dantims protezuoti išnaudojamos lėšos, dėl ko nukenčia suaugusieji. Pavyzdžiui, šiais metais 50 proc. Kupiškio gyventojams skiriamų lėšų panaudojama vaikų dantų protezavimo paslaugoms apmokėti. Panevėžyje 2015–2016 m. vaikų dantų protezavimui panaudota po 35 proc.

Kai kurie dalykai, aiškėjantys atliekant dokumentų, susijusių su vaikų dantų protezavimo paslaugomis, patikrinimus, kelia abejonių dėl paslaugos skaidrumo ir dantų protezavimo reikiamumo vaikams. Pastebima, kad paslaugų apimtys labai priklauso nuo paslaugos teikėjo. Vieni jų protezuoja daugybę vaikų ištisis metus, kiti – ne. Pavyzdžiui, 2015 m. vienam Panevėžio TLK veiklos zonos vaikui dantys per metus buvo protezuoti net 4 kartus.

Kai Panevėžio TLK pradėjo reikalauti iš pirminės sveikatos priežiūros centrų (PSPC) kartu su sąrašu vaikų, įrašytų dantų protezavimo paslaugai gauti, pateikti ir gydytojų odontologų konsiliumo išvadas, suteikiančias teisę vaikų dantis protezuoti už didesnę pinigų sumą, neseniai paašškėjo dar vienas dalykas – kad PSPC į eilę vaikus įrašo ir be konsiliumo išvadų.

Pastebėjimai verčia abejoti, ar vaikų dantys nėra be reikalo žalojami protezuojant juos, vietoje to, kad būtų gydomi. Juk raunant éduonies pažeistus dantis, kol dar nesusiformavęs žandikaulis, ir kramtymo funkciją stengiantis atkurti sriegiant implantus ar protezuojant, gali sutrikti natūralus vaiko veido žandikaulio vystymasis, nuolatinio danties užuomazgos formavimasis.

A.Levickienė, išsakiusi darbo grupės siūlymus dantų protezavimo eilėms mažinti, pažymėjo, kad savivaldybės irgi gali skirti lėšų savo gyventojų dantims protezuoti, bet retai tai daro.

Posėdyje dalyvavę asmenys klausė, ar tebegalioja tvarka, kai Savivaldybei skyrus daugiau lėšų, buvo didinamos ir PSDF biudžeto lėšos šiai paslaugai. Į Panevėžio TLK siūlymą steigti burnos higienos specialistų etatus mokyklose, sulaukta pastebėjimo, kad neskiriant lėšų iš PSDF, mokyklos nesuinteresuotos finansiškai tokius etatus steigti.

Odontologų rūmų tarybos pirmininkas Alvydas Šeikus tvirtino pastebintis, kad vis daugiau gyventojų dantis protezuoja savo lėšomis, nesulaukę eilės. Jis siūlė apsvarstyti greitesnio kompensacijų grąžinimo tokiems asmenims idėją, bet Panevėžio TLK atstovai paašškino, jog tokiu atveju negalintieji savo lėšomis protezuoti dantų iš viso eilės nesulauktų, o kiti ją gautų be eilės.

Odontologų rūmų tarybos narė, Panevėžio miesto odontologijos poliklinikos direktoriaus pavaduotoja odontologijai Santa Miežinienė išsakė siūlymą įrašyti į dantų protezavimo PSDF

Ilgos dantų protezavimo eilės nagrinėtos kartu su Odontologų rūmais

biudžeto lėšomis tvarką reikalavimą, kad dantis už didžiausią galimą pinigų sumą būtų galima vaikams protezuoti tik tada, jei sugydyti visi kiti éduonies pažeisti dantys.

Vyko diskusija, Panevėžio TLK atstovai atsakė į užduotus klausimus.

Odontologų rūmų tarybos pirmininkas pažymėjo, kad iš visų regionų per posėdžius surinktą ir apibendrintą aktualią informaciją kitų metų vasario mėnesį planuojama pristatyti Seime. Posėdyje dalyvavęs Seimo narys Povilas Urbšys stebėjosi išgirdęs, kad Panevėžio miesto savivaldybė kartą dantims protezuoti lėšų yra skyrusi taip, kad jų nebuvo galima spėti iki metų galo panaudoti, ir paprašė Panevėžio TLK siūlyti, kaip reikėtų keisti teisės aktus, kad jie padėtų spręsti įsisenėjusią ilgus dantų protezavimo eilės Panevėžyje problemą.

